

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Concilia Provincialia Mediolanensis Sex

Borromeo, Carlo

Venetiis, 1602

De fidei initijs à Parocho tradendis: & scholis doctrinæ Christianæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62072](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62072)

De fidei initijs à Parocho tradendis, & Scholis Doctrinae Christianae.

S Y M M A R I V M.

- 1 Parochi fidei initia quibus diebus pueros doceant: etiam si regulares sint. De parochijs, & c. num. 48.
- 2 Doctrinae Christianae sodalitas instituenda, ubi illa adhuc instituta, non sit 4.
- 3 Quibus locis ipsa sodalitas institui non poterit; quid agendum.
- 5 Instituta, instituendaq; quibus regulis utantur.
- 6 In pagis, & villis a parochiali istantibus, cuius cura, & auxilio constituenda.
- In Hospitalibus errigendae. De piorum locorum adm. num. 32.
- 7 Clerici Parochum adiuent in tradenda Doctrina Christiana, & num. 6.
- 8 Doctrinae Christianae tradendae, & percipiendae ratio praescripta.
- 9 Ut illius ignorantiae occurratur, quid praestandum.
- 10 Parentum, & dominorum negligentiae, ut consulitur.
- 11 Quibus Confessarij remittere possint recitationem quatuor capitum Doctrinae Christianae.
- Doctrinae Christianae rudis in nulla Confratria adscribendus. Quae ad sodalit. pert. num. 9.
- Mendici uagantes ad scholas Doctrinae Christianae ducendi, ut illae ediscant. De piorum locorum administr. 57.
- 12 Indulgentiae eiusdem sodalitatib. concessae, a quib. & quando promulgandae.
- 13 Scholae ipse sepius uisitandae.
- 14 Visitatorum quod officium.
- 15 Confessarij, & plures eiusdem scholis constituendi.
- 16 Ob concionem a prandio habendam scholae ipse non impediendae.

1. de fid. init.
& c. §. eo.
Sess. 24. ca. 4.
Ut quisque
de Vit. & ho
nell. cler.

PAROCHI singulis Dominicis, & alijs festis diebus, qui Ecclesiae praeepto agi soleant, pueris singuli in suis parochijs initia fidei tradant; eosque ad obedientiam, primum Deo, deinde parentib. praestandam, erudiant, ac propterea a prandio stata hora, proprio campanae sono, ad id munus assignato, ad Ecclesiam conuocandos curabunt.

2 Quo studiosius parochi in ea curam, quae constitutione de fidei initijs,

initijs, à parochio tradendis, superiori Concilio, præscripta est, incum-
bant: id etiam curet Episcopus, ut in singulis diocesis suæ oppidis, &
vicis Doctrinæ Christianæ sodalitas instituat, quæ in eo munere ip-
sos parochos adiuuet. Cuius rei causa libellus, quem vnusquisque Epi-
scopus in suæ Diocesis scholis, eo nomine institutis, adhibere pote-
rit, iussu nostro edetur.

2. tit. 1. dec. 2.

q. ha. 2. 0. 7.
de schol. doct. Christi.
Ibid. §. 2. 2. 2. 2. 2.

3 Quibus autem locis sodalitas eiusmodi institui non poterit, in ijs
duo, tresve homines saltem deligantur, auctoritate grauiores, qui pro
Christiana pietate, id sollicitudinis suscipiant; ut pueros, adolescentem-
ve ad parochum inducant, à quo in Ecclesia illi fidei rudimetis im-
buantur.

4 Quibus in oppidis, vicis, ac locis, quæ ad suam diocesium pertinet,
Episcopus has necessarias doctrinæ Christianæ scholas, & sodalita-
tes, ut altera prouinciali Synodo iussum est, non adhuc instituit, illas,
quàm primum, & quàm diligentissimè institui curet, studeat verò
quàm plurimos cuiusuis conditionis, status, & ætatis homines proba-
tos, tum mares, tum fœminas, ijs scholis iam institutis, vel instituen-
dis, adscribi, adscriptosque operam illis nauare, ut concessi Indulgentiarum
muneris participes sint.

3. De scholis
doct. Christi.
§. eo.

5 Eas verò iam institutas, vel in posterum, instituendas, scholas, &
sodalitates, ad illas præscriptas regulas, dirigi curet, quæ iussu nostro,
ad communem earum usum edentur in lucem.

6 Vbicumque in Diocesis pagis, aut vicis præsertim frequentiori-
bus, quoniam ab Ecclesia parochiali aliquantulum ea loca distent, al-
liuè ob causam Episcopus expedire censuerit scholas doctrinæ Chri-
stianæ institui, erigivè, præter eas, quæ parochialis Ecclesiæ loco insti-
tute sunt, Vicarij Foranei diligentia, & parochi cura quàm primum il-
las instituantur, in Ecclesia, Capella, oratoriove illis propinquiori, aut
commodiori; tum maximè opera, & adiumento Sacerdotum, & Cleri-
corum quorumcunque illius pagi, uici, locive.

4. de doctri.
Christ. §. eo.

Si quando præterea in diocesi per pluuie vim, niues, aliamue tem-
poris grauitatem, viæ, aut itineris difficultati adiunctam, ad eiusmodi
scholas in parochiali Ecclesia, qui debent, conuenire difficiliter pos-
sunt: eiusmodi Vicarij, & parochi cura sit, ut tunc in oratorijs, vel
Capellis propinquioribus, aut saltem, si id non potest, alio honesto lo-
co, per Clericum idoneum, seu per alios scholæ sodales, & vitæ, & do-
ctrinæ Christianæ studio instructiores, aliqua tum tradende, tum per-
cipiendæ, eiusmodi doctrinæ exercitatio fiat; ne ob ullam causam sta-
tis diebus hoc institutum, atque pabuli spiritualis usus illis desit.

7 Clerici quicumque Dominicis, festisque diebus, qua hora in Cho-
ro diuinis officijs concelebrandis obstricti non sunt, parochum, intra
cuius

2. 205. 1. 213. 2
5. Quæ ad p-
dicat. ver. Dei
& doct. Chr.
pert. §. eo. 101

2. 205. 1. 213. 2
cuius parochiæ fines habitant, in Doctrinæ Christianæ scholis, vbi cum
que loci intra fines illius parochiæ constitutus adiuoent, idque in Vrbe,
& Diocesi ad præscriptum eorum, quibus id curæ ab Episcopo da-
tum erit, implere cupit, nulli illi in obsequio. 2. 205. 1. 213. 2
8. Ad salutem cum omnibus fidelibus admodum necessarium sit,
Christianæ fidei rudimenta scire, tum certè huius in primis prouinciæ
populis, qui hæreticis sunt, nisi in fidei fundamentis firmi fuerint,
ac stabiles, summopere verendam esse, ne fortè ab eis in aliquam im-
pietatis, ac nefariæ doctrinæ fraudem facilius adducerentur.

2. 205. 1. 213. 2
101. 2. 205. 1. 213. 2
101. 2. 205. 1. 213. 2

101. 2. 205. 1. 213. 2
Quamobrem nos multam hætenus diligentiam adhibuimus, vt
omnes, ac singuli Christi fidelis, in fidei Christianæ rudimentorum,
institutione erudirentur: sed cum parum nos hucusque profecisse tan-
tas in te cognouimus; negotij periculi que magnitudine adducti,
hec præterea decernimus.

101. 2. 205. 1. 213. 2
101. 2. 205. 1. 213. 2

101. 2. 205. 1. 213. 2
Primo omnibus, singulisque animarum curatoribus, & cæteris Cõ-
fessarijs siue Secularibus siue Regularibus, in virtute sanctæ obedientiæ
id præcipimus, vt faciant, antequam confessiones audiant, orationem
Dominicam, Angelicam salutationem, Symbolum fidei, & Decè præ-
cepta Dei, quæ Decalogo continentur, ut pœnitentes recitent, aut ipsis
audientibus referant. Quam rem si quos ignaros, rudelque offen-
derint, hanc eorum spiritualem socordiam acriter reprehendant, os-
tendantque quàm gravis esse, debeat illorum conscientie ignorantio
rerum, quæ ad salutem tantoperè necessariæ sunt. Cum autem eos ab-
soluunt, præter alias pœnitentias, et actiones satisfactorias, id etiam im-
ponant, ut quatuor hæc saltem potissima Doctrinæ Christianæ capita
in posterum accuratè ediscant, certo illis, pro arbitratu suo præfinito
congruo tempore, quod tamen ob necessariam aliquam causam semel,
aut ad summum iterum prorogari liceat. Eo autem temporis spatio
confecto, si eadem adhuc illos ignorare viderint, tunc ne illorum con-
fessionem audiant, nisi Consilio, & assensu, aut Vicarij Foranei, si Dio-
cesani sunt, aut illorum, quos huic curæ in Ciuitate Episcopus præfece-
rit, si in Ciuitate viuunt. Si qui verò semel ita admissi ad Sacramentū
pœnitentiæ, eos postea, in rudi hac, trallaque ignorantia, persistere con-
perum erit, de ijs ad Episcopum ipsum referatur, antequam amplius
admittantur, qui illorum saluti, diligentius, & efficacius consulat, vt vi-
derit in Domino expedire.

101. 2. 205. 1. 213. 2
101. 2. 205. 1. 213. 2
101. 2. 205. 1. 213. 2

101. 2. 205. 1. 213. 2
9. Quo facilius porò perniciosæ huius ignorantie incommoda oc-
currant, neque aliqua fideles excusatione suam negligentiam præte-
xant, illud eisdem animarum curatoribus mandamus, ut die festo, vel
intra Missarum solennia, uel in Vesperis, aut paulò ante, si frequentior
tunc fidelium multitudo præsens in Ecclesia aderit, clara voce, cum di-
fertis,

fertis, distinctisque verbis, quæ ab omnibus exaudiantur, modo unum, modo alterum, aliquando plura ex ijs præcipuis doctrinæ Christianæ capitibus, prout opportunius sibi videbitur, recitent: simulque uniuersos, qui aderunt, hortentur, ut eadem verba, quibus ipsi præbunt, illi simul referant.

Et verò, quo populus doctrinæ Christianæ præceptis atque institutis in dies instructior fiat; iidem parochi illo tempore, nunc unam, nunc alteram eorundem quatuor illius doctrinæ capitum partem studiosè explicent. Qua in re Catechismi Romani, aliorumque probatorum authorum, qui in hoc genere, piè, diligenterque versati sunt, doctrinam potissimum sequantur.

Nec verò propterea, quæ nunc decernimus, quicquam detractum, derogatumve sit, quominus tum qui pro captu suo apti sunt maiori eruditioni, aut pro ratione status sui explicatius, & plenius uniuersam doctrinam Christianam discere debent, præstent, quod debent; tum parochi, alijque ad quos illam docere spectat, cumulatè præstent quæcumque in hoc genere olim decretum est ab illis præstari debere, & reliquas præterea omnes sui muneris partes.

10 Porro confessarii grauissimam pœnitentiam imponant, itemque concionatores diuinam ultionem denuncient, & patribus familias, & dominis, qui nulla, aut saltem parua diligentia adhibita, omnem rationem non ineunt, ut sui liberi, ad famuli Christianam doctrinam addiscant; neque eis, quos in famulatu habent, tantum diebus saltem festis vacui temporis concedunt, quo in Ecclesijs, aliâque loca pia, ubi ea doctrina traditur, ad illam percipiendam conuenire possint.

11 Quo faciliorem executionem habeat decretum in Concilio Provinciali Quinto editum, de quatuor præcipuis illis doctrinæ Christianæ capitibus confessario, ante confessionem à pœnitente recitandis, nos decernimus, & declaramus Episcopi iudicio, & prudentiæ hoc permittum esse, ut certis confessarijs, quibus concedendum esse ipse censuerit, concedat, detque facultatem, qua illam fidei rudimentorum recitationem eo Provinciali Concilio decretam, ac præscriptam possint pœnitentibus aliquando remittere; quos certo sciunt illa capita rectè nosse; & ijs maxime, quibus pœnitentiæ sacramentum frequentius ministrabunt. At verò illud confessarius cateat, ne eius recitationis munus illis condonet, quos certo non scierit fidei rudimenta memoriter tenere, ac rectè nosse. Verum cum illis, qui ea ignorant, agat ad præscriptum eiusdem Concilij Quinti.

5. Quæ ad pœnit. sacr. pert.

C Quo

§. de Schol.
doc. Chr. §.
co.

12 Quo maior in dies concursus, & progressio fiat ad doctrinā Christianā scholas, ad earumque studium vehementias excitentur iam institutæ, & in posterum Deo iuante, instituendæ eius rei nomine sodalitates: Indulgentiarum, quæ & à Pio V. & nuper à Sanctissimo Domino Nostro Gregorio XIII. earum sodalitatē hominibus concessæ sunt, donum quotannis per parochos duobus ante Calendas Maij diebus Dominicis proximis promulgetur, cum frequens populus adest. Illis autem constitutis Calendis, earum sodalitarum homines, ut Indulgentias consequantur, confessi, Sacram Eucharistiam sumant; ac processionem præterea agant solenni ritu. Si verò sæpius id promulgari, vel alijs potius certis diebus hæc ab illis agi, Episcopus censuerit, id constituat arbitratu suo.

3 Ibid.

13 Scholas præterea quàm sæpius visitari, tum ab earum præfectis, tamen ab alijs etiam iubeat, quibus id negotij dederit. Ijque diligenter ei referant, cum de omni instituta earum ratione frequentiaque illorum qui conveniunt, tum de reliqua earundem sodalitarum spirituali progressionē.

Ibid.

15 Eisdem, quo plures poterit, constituat Confessarios Sacerdotes, & in concionibus habendis exercitatos, quorum & ministerio adiungatur, & salutaribus monitis, cerebrisque cohortationibus inflammentur in dies magis, ad illud scholarum, & piarum exercitationum institutum, atque studium.

16 Si quam aliquando concionem sacram à prandio populo haberi contigerit ei certa hora ab Episcopo statuatur: ita ut neque concionator a doctrinā Christianā scholis, neque hæc ab illo impediatur.

De Præbenda Theologica, & lectione Sacra scripturæ.

S V M M A R I V M.

- 1 Præbenda Theologica quibus in Ecclesijs constituenda: cuique illa conferenda. 2.
Theologica, pænentialique præbenda uacante, a quo proponendum edictum: & cui conferenda. De edicto proponen. num. 5.
- 3 Theologalem præbendam obtinens, que legat, & ubi doceat.
- 4 Consultus de Theologiæ questionibus, gratis respondeat.

Qua